

Національні рекомендації щодо протидії домашньому насильству

1. Що таке домашнє насильство?

Домашнє насильство — це злочин, передбачений ст. 126-1 Кримінального кодексу України, а також адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173-2 КУпАП.

Відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», домашнє насильство— це:

«дії або бездіяльність фізичного, сексуального, психологічного чи економічного характеру, що вчиняються у сім'ї або в межах близьких відносин».

Види домашнього насильства:

- Фізичне нанесення побоїв, тілесних ушкоджень, позбавлення свободи, штовхання, побиття, утримання без їжі.
- Психологічне переслідування, образи, залякування, погрози, маніпуляції, ізоляція, контроль.
- Сексуальне примус до сексу, заборона користуватись контрацепцією, приниження гідності.
- Економічне контроль за грошима, примусова праця, заборона працювати або навчатися, позбавлення коштів.

2. Міфи і правда

Міф 1: Якщо немає фізичного насильства, то це не проблема.

Правда: Психологічне чи економічне насильство може бути не менш травматичним. Вони часто передують фізичному насильству.

Національні рекомендації щодо протидії домашньому насильству

Міф 2: Насильство — це внутрішня справа сім'ї.

Правда: Це порушення прав людини. Держава зобов'язана втручатись.

Міф 3: Агресор зміниться, якщо його любити або терпіти.

Правда: Без професійної допомоги зміни майже неможливі.

3. Психологія жертви та агресора

Чому жертви залишаються:

- страх за життя, дітей;
- фінансова залежність;
- сором, самозвинувачення;
- надія на зміни.

Агресор:

- контролює і принижує жертву;
- використовує цикл насильства: напруга → інцидент → каяття → медовий місяць.

4. Юридична сторона

Основні нормативно-правові акти:

- Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;
- Кримінальний кодекс України, ст. 126-1;
- Кодекс України про адміністративні правопорушення, ст. 173-2;
- Сімейний кодекс України;
- Закон України «Про безоплатну правову допомогу».

Національні рекомендації щодо протидії домашньому насильству

Жертва має право:

- звернутись до поліції (102);
- отримати тимчасовий заборонний припис (до 10 днів);
- отримати обмежувальний припис через суд (до 6 місяців);
- скористатися притулками, гарячими лініями, безоплатною правовою допомогою.

5. Що робити, якщо...

Негайно звернутись за допомогою:

- Поліція 102;
- Національна гаряча лінія: 0 800 500 335 або 116 123;
- Центри безоплатної правової допомоги: www.legalaid.gov.ua;
- Чат-бот @Police Helpbot (Telegram).

Зберігайте докази: фотографії, повідомлення, свідків. Записуйте дати, часи, дії.

6. Витяги із законодавства

ЗАКОН УКРАЇНИ «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (витяги):

Стаття 1: Домашнє насильство – дії або бездіяльність ... що призводять до фізичних, психологічних чи економічних страждань.

Стаття 22: Повноваження поліції включають невідкладне реагування, складання протоколів, направлення постраждалих до притулків.

Національні рекомендації щодо протидії домашньому насильству

ККУ, стаття 126-1: Систематичне вчинення домашнього насильства — карається

обмеженням волі до 5 років або позбавленням волі до 2 років.

Підпис: _____

Документ затверджено Міністерством соціальної політики України відповідно до законодавс
Дата: 13 травня 2025 року